

The Impact of Investment on Economic Growth in Savannakhet Province Between 2009-2024

Bounphan VONGKHASEUM^{1*} and Thongsa TOUNMANYSONE²

Faculty of Business Administration, Savannakhet University, Lao PDR

***Correspondence:** Bounphan
Vongkhaseum, Faculty of Business
Administration, Savannakhet
University, Tel: +85620 5520 9200,
E-mail: v.bounphan@sku.edu.la

Abstract

This study has two main objectives: (1) to examine the overall investment situation in Savannakhet Province from 2009 to 2024, and (2) to analyze the impact of investment on the province's economic growth during the same period. The study employs time series data and applies multiple regression analysis using the Ordinary Least Squares (OLS) method, supported by statistical software to estimate coefficients and determine the relationships between dependent and independent variables. The findings reveal that between 2009 and 2024, Savannakhet Province attracted a total of USD 2,510,397,254 in foreign investment. The industrial sector received the largest share, totaling USD 1,702,193,500, with China emerging as the leading investor. Meanwhile, state investment amounted to 3,952.30 billion kip. In 2024, the exchange rate was 21,933 kip per US dollar, and the trade balance recorded USD 6,731.90 million. The OLS estimation results indicate that economic growth is significantly influenced by state investment (PI) and the kip-US dollar exchange rate, at the 90% and 95% confidence levels, respectively. These findings provide valuable insights for policymakers and relevant stakeholders in planning and promoting sustainable economic development in Savannakhet Province.

Keywords: Investment, Economy, Savannakhet

Article Info:

Submitted: October 06, 2025

Revised: October 30, 2025

Accepted: November 11, 2025

1. ພາກສະໜີ

ໃນການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດມີບົດບາດສໍາຄັນແລະເປັນປັດໄຈທີ່ສໍາຄັນຢູ່ໃນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາທີ່ມີທຶນຮອນບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ກັບການລົງທຶນ. ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດແມ່ນມີຫຼາຍຮູບແບບລັກສະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດກໍ່ຍັງມີຜົນກະທົບຫຼາຍດ້ານຕໍ່ກັບເສດຖະກິດ (ມະຫາພາກ ແລະ ຈຸລະພາກ), ການເມືອງ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈໃນການເລືອກເຟັ້ນເອົາການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຂອງເສດຖະກິດ, ການເມືອງ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳລວມທັງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (Vanhnlalat et al., 2007).

ການລົງທຶນຂອງປະເທດລາວເລີ່ມພັດທະນາຂຶ້ນໄປຕາມທໍາອຽງການຟື້ນຕົວຂອງເສດຖະກິດພາຍຫຼັງການລະບາດຂອງ ພະຍາດໂຄວິດ-19 ແລະ ການສະລໍໂຕລົງຂອງເງິນເຟີ້ໃນໂລກ. ໃນປີ 2023 ກະແສເງິນລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໄຫຼເຂົ້າມາສປປ ລາວ ມີມູນຄ່າທັງໝົດ 1,781 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ (ເທົ່າກັບ 12.9% ຂອງ GDP), ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 726 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2022. ໃນນັ້ນກະແສເງິນລົງທຶນກ່ຽວກັບການສະໜອງໄຟຟ້າ, ອາຍແກັສ ແລະ ອາຍເຢັນເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດຈາກ 63 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2022 ເປັນ 848 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2023. ຮອງລົງມາແມ່ນຂະແໜງການບໍ່ແຮ່ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນ ເຊິ່ງມີກະແສເງິນລົງທຶນທັງໝົດ 268 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 145 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຍັງເປັນອີກໜຶ່ງຂະແໜງການທີ່ມີກະແສເງິນລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຟື້ນເດັ່ນຈາກ 39 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ (2022)

ເປັນ 184 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ນອກນັ້ນ, ການອະນຸມັດໂຄງການລົງທຶນທີ່ຕິດພັນກັບການສໍາປະທານມີທໍາອຽງດີຂຶ້ນ. ໃນ 9 ເດືອນ ຕົ້ນປີ 2023 ການອະນຸມັດໂຄງການລົງທຶນມີມູນຄ່າທັງໝົດ 3834 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 2,396 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນໄລຍະດຽວກັນຂອງປີຜ່ານມາ. ໃນນັ້ນການອະນຸມັດໂຄງການສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າກວມ 49.4% ໂດຍສະເພາະໂຄງການພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ຂະແໜງການບໍ່ແຮ່-ການຂຸດຄົ້ນ ກວມ 33.4%. ສໍາລັບການຂຶ້ນ ທະບຽນຂອງຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດທີ່ມີທໍາອຽງສູງຂຶ້ນ (Samavong et al., 2025).

ແຂວງສະຫວັນນະເຂດກໍ່ເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ເປັນທ່າແຮງທາງດ້ານການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ຈາກທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານທີ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດກັບບັນດາແຂວງອື່ນໆ ແລະ ປະເທດເພື່ອນບ້ານຄື: ຣາຊະອານາຈັກໄທ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ ຊຶ່ງເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ວ່າການລົງທຶນພາຍໃນແຂວງມີການຫຼັ່ງໄຫຼຂອງການລົງທຶນຫຼາຍກວ່າໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະປະເທດທີ່ນອນໃນສະມາຄົມປະຊາຊາດແຫ່ງເອເຊຍຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (ອາຊຽນ) ໄດ້ຢ່າງສະດວກສະບາຍ ແລະ ຍັງສາມາດເຂົ້າເຖິງພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງເພື່ອບຸກເບີກຕະຫຼາດໃໝ່ໄດ້ສິດທິປະໂຫຍດຈາກປະເທດລາວໂດຍສະເພາະ ຍ້ອນວ່າ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງແຂວງແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງຝັກ-ລັດວາງອອກ, ນອກຈາກນັ້ນແຂວງສະຫວັນນະເຂດເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ມີທ່າແຮງດ້ານການພັດທະນາ, ມີພື້ນຖານເມືອງໜ້າແໜ້ນ, ມີເສັ້ນທາງເຊື່ອມຈອດໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ມີດ່ານສາກົນໃຫຍ່ 2 ແຫ່ງ, ມີເຂດເສດຖະກິດພິເສດສະຫວັນນະເຂດ-ເຊໂນ ແລະ ເຂດການຄ້າຊາຍແດນເໜາະສົມແກ່ການລົງທຶນ ແລະ ແກ່ການພັດທະນາທາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກໍາ ແລະ

ການບໍລິການ. ສິ່ງທ້າທາຍໃນໄລຍະຜ່ານມາແມ່ນດຳເນີນໄປໃນທຳມະການຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນ, ເງິນເຝີ້, ສິ່ງຜົນໃຫ້ລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ໃນປີ 2023 ການລົງທຶນຂອງບັນດາບໍລິສັດໃຫຍ່ຕ່າງປະເທດ, ການສົ່ງອອກແຮ່ທຳ, ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນແຂວງຂະຫຍາຍຕົວ 4.5%, ມີມູນຄ່າທັງໝົດ 18,412.55 ຕື້ກີບ, ກວມເອົາ 57.96% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນທັງໝົດ. ໃນນັ້ນ, ຂະແໜງກະສິກຳຂະຫຍາຍຕົວ 4.05%, ກວມເອົາ 28.96%, ມູນຄ່າລວມທັງໝົດ 9,199.33 ຕື້ກີບ, ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳຂະຫຍາຍຕົວ 9.97%, ກວມເອົາ 38.60%, ມູນຄ່າລວມທັງໝົດ 12,262.75 ຕື້ກີບ ແລະ ຂະແໜງບໍລິການຂະຫຍາຍຕົວ 7.94%, ກວມເອົາ 32.44%, ມູນຄ່າລວມທັງໝົດ 10,304.74 ຕື້ກີບ (Department of Planning and Investment, 2025a). ດ້ວຍຄວາມສຳຄັນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງກ່ຽວກັບການລົງທຶນແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນ ແລະ ເປັນປັດໄຈທີ່ສຳຄັນຢູ່ໃນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີທຶນຮອນພໍພຽງພໍກັບການລົງທຶນສະນັ້ນ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງສົນໃຈຢຶກເອົາຫົວຂໍ້ “ຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດພາຍໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ປີ 2009-2024 ມາສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ໂດຍກຳນົດຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາ: 1) ສະພາບທົ່ວໄປຂອງການລົງທຶນພາຍໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄລຍະປີ 2009-2024 ແລະ 2) ຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄລຍະປີ 2009-2024.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ຮູບແບບການສຶກສາ

ໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ສຶກສາໃນຮູບແບບປະລິມານເຊິ່ງຈະໄດ້ສຶກສາເຖິງສະພາບທົ່ວໄປຂອງການລົງທຶນພາກລັດ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ປີ 2009-2024 ໂດຍໃຊ້ວິທີ ຕາຕະລາງ, ສະແດງຂໍ້ມູນປະລິມານ, ມູນຄ່າການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດໃນແຕ່ລະປີ, ໂດຍນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດມີຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ເພື່ອຊອກຫາຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດພາຍໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ປີ 2009-2024

2.2 ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ເປັນຂໍ້ມູນທຸກຕະຫຼອດທີ່ນຳມາເກັບກຳ ແລະ ລວບລວມຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ຂໍ້ມູນສະຖິຕິຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມທັງໝົດ. ໂດຍໄດ້ກຳນົດເອົາຂໍ້ມູນທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດເຊັ່ນ: ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP Growth Rate), ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI), ການລົງທຶນພາກລັດ (PI), ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນ (EX) ແລະ ດຸນການຄ້າ (TB). ຂໍ້ມູນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ພະແນກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ພະແນກການເງິນແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ເປັນຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ (Time series data) ເປັນຫຼັກ, ເຊິ່ງເກັບຂໍ້ມູນແຕ່ປີ 2009-2024 ລວມທັງໝົດແມ່ນ 15 ປີ, ເມື່ອເກັບຂໍ້ມູນໄດ້ຕາມຈຳນວນທີ່ຕ້ອງການແລ້ວນຳມາຈັດລຽງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄື້ຂໍ້ມູນໃສ່ຮ່າງທີ່ສ້າງໄວ້ໃນໂປຣແກຣມສຳເລັດຮູບ (Excel) ແລ້ວນຳມາວິເຄາະຜ່ານໂປຣແກຣມ Stata ອີກຂັ້ນຕອນໜຶ່ງ

2.3 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ສຳລັບການວິເຄາະສາຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄລຍະປີ 2009-2024 ແມ່ນຈະນຳໃຊ້ສົມຜົນແບບຖົດຖອຍຕາມເສັ້ນຊື່ (Ordinary Least Square: OLS) ດັ່ງນັ້ນການວິເຄາະດ້ວຍຫຼາຍໆຕົວ (Multiple Regression) ໂດຍນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິເຂົ້າໃນການວິເຄາະເພື່ອຊອກຫາຄ່າສຳປະສິດທີ່ສະແດງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

$$GDP\ Growth\ Rate_t = \beta_0 + \beta_1 LnFDI_t + \beta_2 LnPI_t + \beta_3 EX_t + \beta_4 LnTB_t + \varepsilon_t$$

$GDP\ Growth\ Rate_t$: ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ

FDI_t : ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ

PI_t : ການລົງທຶນຂອງພາກລັດ

EX_t : ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນ

TB_t : ດຸນການຄ້າ

β_0 : ຄ່າຄົງຄ່າ, $\beta_1 - \beta_4$: ສຳປະສິດຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ

ε_t : ຄ່າຄາດເຄື່ອນ

ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແບບຈຳລອງນີ້ແມ່ນສະແດງອອກດັ່ງລາຍລະອຽດດັ່ງຕາຕະລາງທີ 1.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ສະພາບທົ່ວໄປຂອງການລົງທຶນພາຍໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄລຍະປີ 2009-2024

ນັບແຕ່ປີ 2009-2024 ແຂວງສະຫວັນນະເຂດສາມາດດຶງດູດການລົງທຶນຈາກພາກທຸລະກິດເອກະຊົນຕ່າງປະເທດມີ 253 ວິສາຫະກິດ ມີມູນຄ່າທັງໝົດ 2,510,397,254 ໂດລາສະຫະລັດ. ໂດຍລວມສັງເກດເຫັນວ່າໃນໄລຍະ 16 ປີຜ່ານມາການເຂົ້າມາລົງທຶນໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງໃນຊ່ວງປີ 2014-2016 ເນື່ອງຈາກວ່າການລົງທຶນໄດ້ມີການຜັນຜວນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພາະວ່າບໍລິສັດຈຳນວນໜຶ່ງພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດລົງທຶນແລ້ວແຕ່ກໍຍັງບໍ່ໄດ້ດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນໄດ້ເທື່ອເປັນພຽງຈັບຈອງໄວ້ເພື່ອຊະລໍໂອກາດໂອນ ຫຼື ຂາຍໃຫ້ຜູ້ລົງທຶນອື່ນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ໃນຊ່ວງປີ 2017-2019 ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດເນື່ອງມາຈາກນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດທີ່ເຂົ້າມາລົງທຶນໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດຍ້ອນວ່າເປັນໄລຍະທີ່ສະພາບທາງເສດຖະກິດຂອງ ສ ປປ ລາວມີສະຖຽນລະພາບສູງ, ມີການປັບປຸງກົດໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຄືນໃໝ່ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມາໃນຊ່ວງປີ 2020-2021 ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງຊຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບການລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ເຮັດໃຫ້ມີນັກລົງທຶນເຂົ້າມາໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດຫຼຸດລົງ ເນື່ອງຈາກວ່າແຕ່ລະປະເທດມີການເຝົ້າລະວັງປ້ອງກັນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19. ຈາກນັ້ນມາຮອດປີ 2022-2024 ເຫັນວ່າສະພາບການເດີນທາງ ແລະ ການຂົນສົ່ງສາກົນມີການຟື້ນຕົວຂຶ້ນໄປເທື່ອລະກ້າວສູ່ສະພາບປົກກະຕິເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເຊັ່ນ: ຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ. ມີຄວາມສົນໃຈຢາກມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ, ຂະແໜງທີ່ນັກລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດແມ່ນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ມີມູນຄ່າທັງໝົດ 1,702,193,500 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 67.81% ຍ້ອນວ່າມີໂຄງສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດພິເສດສະຫວັນ-ເຊໂນ, ມີພູມສັນຖານເໝາະແກ່ການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານ ເຊັ່ນ: ຜະລິດເຈ້ຍ, ຢາສຸບ, ເຫຼັກຕະປຸ, ເຝີນິເຈ້ ແລະ ອື່ນໆ, ຮອງລົງມາແມ່ນຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ມີມູນຄ່າທັງໝົດ

551,488,116 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 21.97% ຍ້ອນວ່າແຂວງສະຫວັນນະເຂດເປັນທຶງພຽງມີເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຕົ້ນທຶນຕໍ່າເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນສົນໃຈເຂົ້າມາພັດທະນາຊຶ່ງເໝາະສົມແກ່ການປຸກຝັງ-ລ້ຽງສັດເຊັ່ນ: ລ້ຽງງົວ, ຄວາຍ, ແບ້, ໝູ, ປູກຢາງພາລາ, ປູກໄມ້ວິກ, ປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ ແລະ ອື່ນໆ. ຂະແໜງທີ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນຂະແໜງບໍລິການ ມີມູນຄ່າທັງໝົດ 256,715,638 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 10.22% ຍ້ອນວ່າໂຄງສ້າງເສດຖະກິດຂອງແຂວງຍັງຕ້ອງເພິ່ງພາຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳຫຼາຍກວ່າ, ປະເທດທີ່ມາລົງທຶນສູງກວ່າໝູ່ໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດແມ່ນປະເທດຈີນ ມີ 102 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 1,587,541,445 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 63.24% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ເນື່ອງຈາກວ່າແຂວງນີ້ມີຈຸດພິເສດ ແລະ ທ່າແຮງຫຼາຍຢ່າງເປັນແຂວງທີ່ມີຍຸດທະສາດທາງດ້ານເສດຖະກິດເປັນສູນກາງທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ຊຶ່ງເປັນເສັ້ນທາງຫຼັກໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນລົງທຶນໃສ່ໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ຕໍ່ມາແມ່ນປະເທດໄທ ມີ 51 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 331,885,909 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 13.22% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນລົງທຶນໃນຮູບແບບການຄ້າເນື່ອງຈາກວ່າປະເທດໄທມີຊາຍແດນຕິດກັບ ສ ປປ ລາວ (ຂົວມິດຕະພາບໄທ-ລາວ ແຫ່ງທີ 2 ຈັງຫວັດມຸກດາຫານ-ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ) ເຮັດໃຫ້ສະດວກຕໍ່ການຂົນສົ່ງການຄ້າຊາຍແດນ. ປະເທດຫວຽດນາມ ມີ 52 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 233,642,924 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 9.31% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ເນື່ອງຈາກວ່າປະເທດຫວຽດນາມມີຊາຍແດນຕິດກັບແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຊຶ່ງເຊື່ອມຕໍ່ຜ່ານເສັ້ນທາງເລກທີ 9 ເຮັດໃຫ້ສະດວກໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າລະຫວ່າງສອງປະເທດ ອີກຢ່າງໜຶ່ງຫວຽດນາມຍັງມີສາຍສຳພັນກັບ ສ ປປ ລາວ ຢ່າງສະໝິດແໜ້ນ, ການລົງທຶນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນລົງທຶນໃນຮູບແບບການຄ້າ ແລະ ກະສິກຳ, ປະເທດອັງກິດ ມີ 1 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 100,000,000 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 3.98% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ, ປະເທດອິດສະຕາລີ ມີ 4 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 73,800,000 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 2.94% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ, ປະເທດມາເລເຊຍ ມີ 10 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 61,790,000 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 2.46% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ, ປະເທດເກົາຫຼີໃຕ້ ມີ 5 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 61,249,156 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 2.44% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ, ປະເທດຢູ່ປຸນ ມີ 8 ວິສາຫະກິດ ມູນຄ່າທັງໝົດ 28,912,272 ໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 1.15% ຂອງທຶນຕ່າງປະເທດທັງໝົດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີປະເທດໄຕ້ຫວັນ, ປາລາໄກວ, ສະວິດເຊີແລນ, ຊຳມິວ, ສະວິເດັນ, ອິນເດຍ, ກຳປູເຈຍ, ຝຣັ່ງ, ອາເມຣິກາ, ສິງກະໂປຕາມລຳດັບ ແລະ ການລົງທຶນຂອງພາກລັດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດແມ່ນມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທີ່ບໍ່ສະໝ້າສະໝີ, ເຫັນວ່າໃນປີ 2009 ມີມູນຄ່າການລົງທຶນ 130.36 ຕື້ກີບ, ປີ 2010 ເທົ່າກັບ 66.84 ຕື້ກີບ, ປີ 2011 ເທົ່າກັບ 247.46% ຕື້ກີບ, ປີ 2012 ເທົ່າກັບ 986.73 ຕື້ກີບ, ປີ 2013 ເທົ່າກັບ 382.99 ຕື້ກີບ, ປີ 2014 ເທົ່າກັບ 97.01 ຕື້ກີບ, ປີ 2015 ເທົ່າກັບ 288.54 ຕື້ກີບ, ປີ 2016 ເທົ່າກັບ 130.58 ຕື້ກີບ, ປີ 2017 ເທົ່າກັບ 126.84 ຕື້ກີບ, ປີ 2018 ເທົ່າກັບ 121.41 ຕື້ກີບ, ປີ 2019 ເທົ່າກັບ 206.91 ຕື້ກີບ, ປີ 2020 ເທົ່າກັບ 51.01 ຕື້ກີບ, ປີ 2021 ເທົ່າກັບ 88.67 ຕື້ກີບ, ປີ 2022 ເທົ່າກັບ 102.75 ຕື້ກີບ, ປີ 2023 ເທົ່າກັບ 752.28 ຕື້ກີບ ແລະ ປີ 2024 ເທົ່າກັບ 171.92 ຕື້ກີບ. ໃນໄລຍະ 16 ປີຜ່ານມາເຫັນວ່າການລົງທຶນຂອງ

ລັດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ປີ 2012 ມີມູນຄ່າການລົງທຶນ 986.73 ຕື້ກີບ ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2011 ມີອັດຕາການເພີ່ມຂຶ້ນ 298.74% ເນື່ອງຈາກວ່າມີການເກັບລາຍຮັບຂອງພາກລັດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອລ້າເພີ່ມຂຶ້ນ, ລັດຖະບານສາມາດນຳລາຍຮັບຈາກບໍ່ຄ່າເຊໂປນມາຊ່ວຍພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນໄດ້ໃນຫຼາຍໂຄງການ ເຊັ່ນ: ໂຄງການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານທາງເຂດຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ, ກໍ່ສ້າງຕາຂ່າຍໄຟຟ້າ, ຕິດຕັ້ງໝໍ້ແປງເຂົ້າຈຸດສຸມ. ຕໍ່ມາປີ 2020 ມີແນວໂນ້ມຫຼຸດລົງເນື່ອງຈາກວ່າການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ເຮັດໃຫ້ມີການປິດປະເທດ ແລະ ລັດຖະບານໄດ້ຊະລໍໂຕເຝົ້າລະວັງຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19. ມາຮອດປີ 2023 ເສດຖະກິດໄດ້ມີການຟື້ນຕົວຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດສາເຫດມາຈາກແຂວງໄດ້ສຸມທຶນໃສ່ການພັດທະນາຜື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ແກ້ໄຂວຽກງານພັດທະນາເຂດຊຸມຊົນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມທຸກຍາກ (Department of Planning and Investment, 2025b).

3.2 ຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ປີ 2009-2024

ຈາກຜົນການວິເຄາະຂ້າງເທິງເອົາສາມາດອະທິບາຍການພົວພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ດັ່ງນີ້:

➢ ການພົວພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ

ສຳລັບການຄາດປະມານແບບຈຳລອງ (Model) ໃນການສຶກສາສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີບັນຫາທາງເສດຖະກິດເກີດຂຶ້ນເປັນຕົ້ນແມ່ນບັນຫາພະຫຸສຳພັນ (Multicollinearity), ເຊິ່ງບັນຫາດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານີ້ສາມາດກວດສອບ ແລະ ແກ້ໄຂໄດ້ໃນເວລາການຄາດປະມານ. ການກວດສອບຄວາມສຳພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ ຫຼື ການກວດສອບບັນຫາພະຫຸສຳພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Multicollinearity) ຖ້າຫາກຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທາງມີການພົວພັນກັນສູງກວ່າ 0.8 (ສຳລັບຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ) ສະແດງວ່າມີບັນຫາພະຫຸສຳພັນ (Sisouphanthong et al., 2012) ເຊິ່ງຈາກການກວດສອບແລ້ວຕາມແບບຈຳລອງນີ້ດ້ວຍວິທີ Correlation Matrix ເຫັນວ່າຄ່າສູງສຸດແມ່ນ 0.3935 ເຊິ່ງເປັນການພົວພັນຂອງຕົວປ່ຽນການລົງທຶນພາກລັດກັບດຸນການຄ້າ ແຕ່ວ່າຕໍ່ກວ່າ 0.8 ສະແດງວ່າບໍ່ມີບັນຫາດັ່ງກ່າວໃນແບບຈຳລອງນີ້ ລາຍລະອຽດດັ່ງຕາຕະລາງທີ 2.

➢ ຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ (Unit Root)

ເນື່ອງຈາກການສຶກສາເປັນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີການກວດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນສາກ່ອນເພາະມັນເປັນຜື້ນຖານທີ່ຮອງຮັບຄວາມເຊື່ອຖືໄດ້ຂອງການວິເຄາະທາງເສດຖະສາດ ແລະ ສະຖິຕິ. ຜ່ານການກວດສອບດ້ວຍວິທີ Augmented Dickey-Fuller test (ADF) ເຫັນວ່າຂໍ້ມູນແຕ່ລະຕົວປ່ຽນແມ່ນມີຄວາມນັ່ງສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະແບບຈຳລອງໄດ້. ເຊິ່ງລາຍລະອຽດແມ່ນສະແດງອອກຕາຕະລາງ 3.

➢ ການກວດສອບບັນຫາຄ່າຜັນປ່ຽນຂອງຄ່າຄາດເຄື່ອນບໍ່ຄົງທີ່ (Heteroskedasticity) ເຊິ່ງໄດ້ກວດສອບຕາມວິທີຂອງ White (Imtest, white) ໃນແບບຈຳລອງນີ້ແມ່ນບໍ່ມີບັນຫາດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງການຄາດປະມານຈາກກຸ່ມຕົວຢ່າງເຫັນວ່າ $n = 16$, $F(4,11) = 2.75$ ແລະ $\text{Prob} > F = 0.0829$ ສະແດງວ່າສົມຜົນທີ່ໄດ້ຈາກການຄາດປະມານນີ້ໃຊ້ໄດ້ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.09

ຄ່າ R-squared = 0.500 ໝາຍຄວາມວ່າຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສາມາດອະທິບາຍໄດ້ຄື: ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (LnFDI), ການລົງທຶນຂອງພາກລັດ (LnPI), ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ (EX) ແລະ ດຸນການຄ້າ (LnTB) ສາມາດ

ອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ຄື: ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວລວມຍອດ ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP Growth Rate) ໄດ້ 50%.

ຈາກການສ້າງແບບຈຳລອງ OLS ຊຶ່ງຜົນຂອງການວິເຄາະເຫັນວ່າມີ 2 ຕົວປ່ຽນຄື: ການລົງທຶນຂອງພາກລັດ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ ໄດ້ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ ກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ. ສ່ວນວ່າ 2 ຕົວປ່ຽນຄື: ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ດຸນການຄ້າ ແມ່ນບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ໂດຍອະທິບາຍການພົວພັນກັບຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ດັ່ງນີ້:

ການລົງທຶນຂອງພາກລັດ (LnPI) ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ແມ່ນມີການພົວພັນໄປໃນທິດທາງດຽວກັນກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິດ້ວຍລະດັບສໍາຄັນ 0.1 ຫຼື ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90%. ໝາຍຄວາມວ່າການລົງທຶນຂອງພາກລັດເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດເພີ່ມຂຶ້ນ 1.46%. ສາເຫດຍ້ອນຄວາມສໍາຄັນຂອງການລົງທຶນຂອງລັດແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນໜຶ່ງ ນອກຈາກການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງ, ການລົງທຶນຂອງລັດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ສຸມໃສ່ການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໂດຍສະເພາະເສັ້ນທາງ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ສິ່ງເສີມຊາວກະສິກໍາໃນເຂດຈຸດສຸມການພັດທະນາຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.

ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ (EX) ແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ແມ່ນມີການພົວພັນກົງກັນຂ້າມກັນກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.05 ຫຼື ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ໝາຍຄວາມວ່າອັດຕາແລກປ່ຽນ (EX) ເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດຫຼຸດລົງ 0.0003%. ສາເຫດອາດເນື່ອງມາຈາກວ່າຖ້າອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງເງິນກີບຕໍ່ໂດລາສູງຂຶ້ນ ຫຼື ຄ່າຂອງເງິນກີບອ່ອນຄ່າຖ້າທຽບກັບເງິນໂດລາສະແດງວ່າຕ່ຳຊຶ່ງເງິນກີບຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອໄປຊື້ ຫຼື ແລກປ່ຽນເງິນຕາ ຊຶ່ງມັນຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບພາກທຸລະກິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະແມ່ນການນໍາເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ ແລະ ການລົງທຶນຕ່າງໆ.

ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ດຸນການຄ້າແມ່ນລ້ວນແຕ່ມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ວ່າຕົວປ່ຽນທີ່ກ່າວມານີ້ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (ບໍ່ຜ່ານການທົດສອບທາງສະຖິຕິ ຫຼື ບໍ່ Sig) ຫຼື ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ເຊິ່ງລາຍລະອຽດສະແດງອອກດັ່ງຕາຕະລາງ 5.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກຜົນການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (LnFDI) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ບໍ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (P-value > 0.1) ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Phommahaxay, 2013; Rahman, 2015; Charoenkolphanich & Jaroenwiriyaikul, 2023), ສ່ວນວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Anwar & Nguyen, 2010; Gudaro et

al., 2010; Koojaroenprasit, 2012; Song et al., 2013; Younus et al., 2014; Kunle et al., 2014; Luu et al., 2017; Sokang, 2018; Cung, 2020) ແມ່ນມີທິດທາງອັນດຽວກັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ແຕ່ວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Falki, 2009; Saqib et al., 2013; Hodrob, 2017) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05.

ຜົນການສຶກສາດ້ານການລົງທຶນຈາກພາກລັດ (LnPI) ແມ່ນມີທິດທາງດຽວກັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1 ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Anwar & Nguyen, 2010; Antwi et al., 2013; Hodrob, 2017), ສ່ວນວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Vongkeo et al., 2021) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ແຕ່ວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Koojaroenprasit, 2012; Luu et al., 2017; Songxaywang et al., 2023) ແມ່ນບໍ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (P-value > 0.1).

ຜົນການສຶກສາດ້ານອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ (EX) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Luu et al., 2017; Songxaywang et al., 2023; Thammavong et al., 2023), ສ່ວນວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Anwar & Nguyen, 2010; Kunle et al., 2014; Sokang, 2018; Charoenkolphanich & Jaroenwiriyaikul, 2023) ແມ່ນມີທິດທາງດຽວກັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ແຕ່ວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Phommahaxay, 2013; Vongkeo et al., 2021) ແມ່ນບໍ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (P-value > 0.1).

ຜົນການສຶກສາດ້ານດຸນການຄ້າກັບຕ່າງປະເທດ (LnTB) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແຕ່ບໍ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (P-value > 0.1). ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Falki, 2009; Antwi et al., 2013). ແຕ່ວ່າຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງທ່ານ (Saqib et al., 2013; Rahman, 2015) ແມ່ນມີທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05.

5. ສະຫຼຸບ

ໃນການສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນນໍາໃຊ້ຂໍ້ຂະໜານກິມເວລາ (Time Series Data) ໂດຍນໍາໃຊ້ສະຖິຕິຜົນລະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ແບບຈຳລອງ OLS.

ຜົນຂອງການສຶກສາຜົນວ່າ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສາມາດດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ 2,510,397,254 ໂດລາສະຫະລັດ, ຂະແໜງທີ່ເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນຂະແໜງອຸດສາຫະກໍາ 1,702,193,500 ໂດລາສະຫະລັດ, ປະເທດທີ່ລົງທຶນຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນປະເທດຈີນ, ການລົງທຶນຂອງລັດມີມູນຄ່າການລົງທຶນທັງໝົດ 3,952.30 ຕື້ກີບ, ອັດຕາແລກປ່ຽນປີ 2024 ເທົ່າກັບ 21,933.00

ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ດຸນການຄ້າ 6,731.90 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

ຜົນການ ຄາດປະມານແບບຈຳລອງຕາມວິທີ OLS ເຫັນວ່າສິ່ງທີ່ກະທົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ຫຼື ຜົນການທົດສອບທາງສະຖິຕິ ປະກອບມີ ການລົງທຶນຂອງລັດ (PI) ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາສະຫະລັດ (LAK/USD) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1 ແລະ 0.05 ຕາມລຳດັບ. ຜົນການສຶກສານີ້ໜ້າຈະເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນສ່ວນໜຶ່ງປະກອບເຂົ້າໃນການວາງທິດທາງການພັດທະນາເສດຖະກິດໃຫ້ມີເຕີບຕົວໃນອານາຄົດ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດໃນຮູບການໃດໜຶ່ງພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບ

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Antwi, S., Mills, E. F. E. A., Mills, G. A., Zhao, X. (2013). Impact of foreign direct investment on economic growth: Empirical evidence from Ghana. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 3(1), 18-25.

Anwar, S., & Nguyen, L. P. (2010). Foreign direct investment and economic growth in Vietnam. *Asia Pacific Business Review*, 16(1), 183–202.

Charoenpokolphanich, T., & Jaroenwiriyaikul, S. (2023). Relationship Between the Board of Investment and Economic Growth in the Eastern Seaboard of Thailand. *25th National Graduate Conference (2/2023)*. 1, pp. 1-12. *Procedia of Multidisciplinary Research*.

Cung, N. H. (2020). Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth in Vietnam. *Advances in Management & Applied Economics*, 10(6), 89-99.

Department of Planning and Investment. (2025a). *The overall situation of investment in Savannakhet Province during 2009–2024*. Savannakhet Province.

Department of Planning and Investment. (2025b). *Summary of planning and investment work for 2024 and direction of the 2025 plan of Savannakhet Province*. Savannakhet Province

Gudaro, A. M., Chhapra, I. U., & Sheikh, S. A. (2010). Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Pakistan. *Journal of Management and Social Sciences*, 6(2), 84-92.

Falki, N. (2009). Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth in Pakistan. *International Review of Business Research Papers*, 5(5), 110-120.

Hodrob, R. (2017). The Impact of Foreign Direct Investment on Palestinian Economic Growth. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 7(4), 550-557.

Koojaroenprasit, S. (2012). The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of South Korea. *International Journal of Business and Social Science*, 3(21), 8-19.

Kunle, A., Olowe, S., & Oluwafolakemi, F. O. (2014). Impact of Foreign Direct Investment on Nigeria Economic Growth. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 4(8), 234-242.

Lao Statistics Bureau. (2024). *Statistical Year Book 2024*. Lao Statistics Bureau Ministry of Finance Vientiane Capital.

Luu, H. N., Trinh, V. Q., & Vu, N. H. (2017). Does Foreign Direct Investment Accelerate the Vietnamese Economic Growth? - A Simultaneous Equations Approach. *The Journal of Developing Areas*, 51(4), 331-345.

Phommahaxay, A. (2013). Impact of FDI on Economic Growth of Lao PDR. *Mekong Institute Research Working Paper Series 2013*, 1-25.

Rahman, A. (2015). Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: Empirical Evidence from Bangladesh. *International Journal of Economics and Finance*, 7(2), 178-185.

Samavong, C., Bounthideth, S., Inthavong, O., Philavanh, S., Vansana, P., Vilaifay, K., & Xaiduangta, T. (2025). *Lao PDR Macroeconomic Assessment 2024 and Trends 2025*. Macroeconomic Research

Institute Lao Academy of Social and Economic Sciences.

- Saqib, N., Masnoon, M., & Rafique, N. (2013). Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth of Pakistan. *Advances in Management & Applied Economics*, 3(1), 35-45.
- Sisouphanthong, V., Bounnarasy, M., Senesouphap, C., Sipaseuth, K., & Inthakesone, B. (2012). *Econometrics 1*. Faculty of Economics and Business Management National University of Laos.
- Sokang, K. (2018). The Impact of Foreign Direct Investment on the Economic Growth in Cambodia: Empirical Evidence. *International Journal of Innovation and Economic Development*, 4(5), 31-38.
- Song, B., Li, Z., Zhou, F., & Yu, H. (2013). Empirical Analysis on Foreign Trade and Economic Development of Central China. *International Conference on Education, Management and Social Science (ICEMSS 2013)*. 211-214. Zhengzhou: Atlantis Press.
- Songxaywang, Y., Somsamone, V., & Siphada, V. (2023). The Factors Effective to Economic Growth in

Luang Prabang Province. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 9(2), 196-205.

- Thammavong, P., Siphanthong, B., Sioudomphan, S., Phimphisane, T., & Sengdara, Ch. (2023). The Macroeconomics Factors Effecting Economic Growth of Laos from 2012-2021. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 9(2), 158-168.
- Vanhnalat, B., Khammoungkhoun, S., & Phoydouangsy, S. (2007). *Economics of International Investment*. Faculty of Economics and Business Management National University
- Vongkeo, S., Chanthathap, I., Vongsathien, S., & Ketkeophomphone, S. (2021). The Factors Affective to Economic Growth since 2000 - 2018 in Khammouane Province. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 7(2), 67-78.
- Younus, H. S., Sohail, A., & Azeem, M. (2014). Impact of foreign direct investment on economic growth in Pakistan. *World Journal of Economic and Finance*, 1(1), 002-005.

ຕາຕະລາງທີ 1: ບັນດາຕົວປ່ຽນ, ຄຳນິຍາມຂອງຕົວປ່ຽນ, ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາ

ຕົວປ່ຽນ	ນິຍາມຕົວປ່ຽນ	ຫົວໜ່ວຍ	ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ
ຕົວປ່ຽນຕາມ			
GDP Growth Rate	ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ	ເປີເຊັນ (%)	
ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ			
$LnFDI_t$	ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ	-	Cung, N. H. (2020)
$LnPI_t$	ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນພາກລັດ	-	Hodrob, R. (2017)
EX_t	ອັດຕາແລກປ່ຽນ	ໂດລາ/ກີບ	Songxaywang, et al (2023)
$LnTB_t$	ລ່ອກກາລິດດຸນການຄ້າພາຍໃນກັບຕ່າງປະເທດ	-	Rahman, (2015)
β_0	ຄ່າຄົງຄ່າ		
$\beta_1 - \beta_4$	ສຳປະສິດຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ		
ε_t	ຄ່າຄາດເຄື່ອນ		

ຕາຕະລາງທີ 2: ສະແດງຂໍ້ມູນຄວາມສຳພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນ

ຕົວປ່ຽນ	LnFDI	LnPI	EX	TB
---------	-------	------	----	----

LnFDI	1.0000			
LnPI	- 0.0443	1.0000		
EX	0.0808	0.1829	1.0000	
LnTB	0.2424	0.3935	0.2693	1.0000

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການທົດສອບໂດຍນຳໃຊ້ໂປແກຣມສຳເລັດຮູບ Stata, 2025

ຕາຕະລາງທີ 3: ສະແດງຂໍ້ມູນຜົນການທົດສອບ Unit Root

Variable	ADF test			
	Level		Difference	
	Intercept	With Trend	Intercept	With Trend
ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ (GDP Growth)	-0.2702	-0.7241**	-1.4006***	-1.4074***
ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (LnFDI)	-0.8593***	-1.5652**	-0.9432***	-0.9363***
ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນພາກລັດ (LnPI)	-0.8669***	-0.8763***	-2.6174***	-2.5557***
ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ (EX)	2.5330	2.4431*	-0.1738	-0.4921*
ລ່ອກກາລິດດຸນການຄ້າ (LnTB)	-0.6417**	-0.6315**	-0.9975***	-0.9972***

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການທົດສອບໂດຍນຳໃຊ້ໂປແກຣມສຳເລັດຮູບ Stata, 2025

ຕາຕະລາງທີ 5: ສະແດງຂໍ້ມູນຜົນການທົດສອບ OLS

ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ (GDP Growth)	Coefficient	std. err.	t	P > t
ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (LnFDI)	- 0.1618 ^{ns}	0.3052	- 0.530	0.606
ລ່ອກກາລິດການລົງທຶນພາກລັດ (LnPI)	1.4633 [*]	0.7103	2.060	0.064
ອັດຕາແລກປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບທຽບໂດລາ (EX)	- 0.0003 ^{**}	0.0001	- 2.570	0.026
ລ່ອກກາລິດດຸນການຄ້າ (LnTB)	0.3601 ^{ns}	1.0075	0.360	0.728
ໝາຍເຫດ: ** ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິໃນລະດັບ 0.05 ຫຼື ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິໃນລະດັບ 95%; ສຳລັບ ns ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິໃນລະດັບສູງກວ່າ 0.1 ຫຼື ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິໃນລະດັບ 90%.				

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການທົດສອບໂດຍນຳໃຊ້ໂປແກຣມສຳເລັດຮູບ Stata, 2025